

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมตำบลเวียง ประจำปี ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลเวียง

อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

แหล่งเรียนรู้/ปราชญ์ชาวบ้าน /ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม (ฟ้อนเต้นหรือฟ้อนโต)

ชื่อ หมู่ที่ ๑ บ้านสนรวก

ที่อยู่ปัจจุบัน (ที่สามารถติดต่อได้) หมู่ที่ ๑ บ้านสนรวก ตำบล เวียง อำเภอ เชียงแสน

จังหวัด เชียงราย รหัสไปรษณีย์ ๕๗๑๕๐

เบอร์โทรศัพท์..... E-mail :

การแสดงในช่วงเทศกาลออกหัวหรือออกพรรษาของชาวไทใหญ่ นอกจากการฟ้อนนกกิงกะหฺร่าแล้วยังมีการแสดงที่ควบคู่กันคือ การฟ้อนโตหรือเต้นโต เป็นการแสดงที่อิงมาจากท่าทางของสัตว์ในป่าหิมพานต์ตามตำราทางพระพุทธศาสนาได้กล่าวว่าพระพุทธเจ้าได้เสด็จกลับจากการโปรดพระมารดา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ มายังบนโลกมนุษย์ในวันเทโวโรหณะ บรรดาสัตว์ทั้งหลายจึงมาร่วมกันเฝ้าพระองค์และต่างแสดงกิริยาดีใจตามธรรมชาติของตน โดยเฉพาะนกกิงกะหฺร่าและโต

ในการแสดงฟ้อนโต หรือที่เรียกว่าเต้นโตนั้น ผู้แสดงจะออกท่าทางตามภูมิปัญญาของผู้ถ่ายทอดหรือบรรพชน การแต่งกายมีลักษณะแตกต่างกันออกไป บางแห่งมีลักษณะการแต่งหน้าคล้ายเสียงผา ลำตัวสั้นแต่บางแห่งมีลักษณะเหมือนกิเลน ลำตัวยาว มักใช้ผู้แสดง ๒ คน การเต้นโตคล้ายการเชิดสิงโตของชาวจีนคนหนึ่งเชิดส่วนหัว อีกคนเชิดส่วนหาง ผู้แสดงต้องซ้อมและนัดหมายจังหวะกันอย่างดีเพื่อให้การแสดงเป็นธรรมชาติและสร้างความสนุกสนานแก่ผู้ชมการแสดงโต จังหวัดเชียงราย ในอำเภอแม่สาย มักมีผู้แสดงอีกคนที่คล้ายแปะอิมในการเชิดสิงโตแบบจีน แต่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอนนั้นไม่นิยม การแสดงโตโดยมาก มักให้ตัวโตคาบธนบัตร โดยการสนับสนุนจากผู้ว่าจ้างเครื่องดนตรีที่ใช้ในการแสดงนั้น มีวงกลองกันยาวของชาวไทใหญ่ (กลองปู่เจ้) ๑ ลูกกว้างมีความยาว ๒ เมตรขึ้นไป ฉาบใหญ่หรือกลาง ๑ คู่ และฆ้อง ๓ ลูกขึ้นไป โดยใช้ผู้ตีลูกละ ๑ คน ส่วนวงกลางมองเซิง ประกอบไปด้วยกลองหน้าตัด ๒ ด้าน (ลักษณะคล้ายกลองตะโพนของภาคกลาง) ๑ ลูก ฉาบใหญ่หรือกลาง ๑ คู่ และฆ้องไล่ระดับเสียงกัน ๑ ชุด โดยเน้นเสียงฆ้องเป็นหลัก ทำให้เกิดความไพเราะเมื่อบรรเลงร่วมกัน ปัจจุบันการฟ้อนกิงกะหฺร่าและการฟ้อนโตไม่ได้แสดงแค่ช่วงเทศกาลวันออกพรรษา แต่ยังแสดงในงานมงคลทั่วไป สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของชาวไทใหญ่

